

Cursussen aanbod Grootseminarie Brugge 2016-2017

Het Grootseminarie is een vormingscentrum voor de intellectuele, spirituele en pastorale opleiding van kandidaten die zich geroepen achten tot het diocesane priesterschap in het bisdom Brugge of elders krachtens de zending van de bisschop van Brugge. De seminaristen volgen een tweejarige wijsgerige en een vierjarige theologische opleiding. De lessen aan het Grootseminarie staan ook open voor geïnteresseerden.

Voorwaarden

Aan geïnteresseerden wordt gevraagd minstens een diploma secundair onderwijs te hebben.

Getuigschrift

Op het einde van een lessenreeks kunt u een getuigschrift verkrijgen. Daarin wordt vermeld dat u een of meerdere cursussen gevolgd hebt.

Inlichtingen

Antoon Vanhuysse

Potterierei 72, 8000 Brugge

tel: 050/44 49 51 - econoom@grootseminarie.be

Inschrijvingen

Bij iedere cursus vindt u de kostprijs (inclusief syllabus) per semester. Indien u zich voor één of meerdere cursussen wil inschrijven kan dit **ENKEL** door het totale cursusgeld over te schrijven op de bankrekening van het Grootseminarie:

IBAN BE88 4715 3543 4141 - BIC KREDBEBB.

Met duidelijke vermelding van: **voor- en familienaam, telefoonnummer en code(s)**.

Deze code staat vermeld bij iedere cursus.

De meeste cursussen lopen over een volledig academiejaar (dus over de twee semesters).

Hierna vindt u per afdeling:

- De kalender met de lesdagen. Wijzigingen worden vooraf meegedeeld.
- Een korte omschrijving van de cursus.

Wil zich inschrijft als gaststudent is van harte welkom op de **diocesane startavond op woensdag 14 september** te 19.00 uur in de kerk van het Grootseminarie.

Zie bijlage

AFDELING THEOLOGIE

1ste semester					2de semester				
sep/16	okt/16	nov/16	dec/16	jan/17	feb/17	mrt/17	apr/17	mei/17	jun/17
	ma/03						ma/03		
	di/04						di/04	di/02	
	wo/05				wo/01		wo/05	wo/03	
	do/06	do/03	do/01		do/02	do/02	do/06	do/04	
	vr/07	vr/04	vr/02		vr/03	vr/03	vr/07	vr/05	
	ma/10	ma/07	ma/05		ma/06	ma/06	ma/10	ma/08	
	di/11	di/08	di/06		di/07	di/07	di/11	di/09	
wo/14	wo/12	wo/09	wo/07		wo/08	wo/08		wo/10	
do/15	do/13	do/10	do/08		do/09	do/09		do/11	
vr/16	vr/14		vr/09		vr/10	vr/10		vr/12	
ma/19	ma/17	ma/14	ma/12		ma/13	ma/13		ma/15	
di/20	di/18	di/15	di/13		di/14	di/14		di/16	
wo/21	wo/19	wo/16	wo/14		wo/15	wo/15		wo/17	
do/22	do/20	do/17	do/15		do/16	do/16		do/18	
vr/23	vr/21	vr/18	vr/16		vr/17	vr/17		vr/19	
ma/26	ma/24		ma/19		ma/20	ma/20		ma/22	
di/27	di/25	di/22			di/21	di/21		di/23	
wo/28	wo/26	wo/23			wo/22	wo/22		wo/24	
do/29	do/27	do/24			do/23	do/23			
vr/30	vr/28	vr/25			vr/24	vr/24			
		ma/28		ma/31		ma/27			
		di/29				di/28			
		wo/30				wo/29			
						do/30			
						vr/31			

AFDELING FILOSOFIE

1ste semester				2de semester					
sep/16	okt/16	nov/16	dec/16	jan/17	feb/17	mrt/17	apr/17	mei/17	jun/17
	ma/03						ma/03		
	di/04						di/04	di/02	
	wo/05				wo/01		wo/05	wo/03	
	do/06	do/03	do/01		do/02	do/02	do/06	do/04	do/01
	vr/07	vr/04	vr/02		vr/03	vr/03	vr/07	vr/05	vr/02
	ma/10	ma/07	ma/05		ma/06	ma/06	ma/10	ma/08	
	di/11	di/08	di/06		di/07	di/07	di/11	di/09	
wo/14	wo/12	wo/09	wo/07		wo/08	wo/08		wo/10	
do/15	do/13	do/10	do/08		do/09	do/09		do/11	
vr/16	vr/14		vr/09		vr/10	vr/10		vr/12	
ma/19	ma/17	ma/14	ma/12		ma/13	ma/13		ma/15	
di/20	di/18	di/15	di/13		di/14	di/14		di/16	
wo/21	wo/19	wo/16	wo/14		wo/15	wo/15		wo/17	
do/22	do/20	do/17	do/15		do/16	do/16		do/18	
vr/23	vr/21	vr/18	vr/16		vr/17	vr/17		vr/19	
ma/26	ma/24		ma/19		ma/20	ma/20		ma/22	
di/27	di/25	di/22			di/21	di/21		di/23	
wo/28	wo/26	wo/23			wo/22	wo/22		wo/24	
do/29	do/27	do/24			do/23	do/23			
vr/30	vr/28	vr/25			vr/24	vr/24			
		ma/28		ma/31		ma/27		ma/29	
		di/29				di/28		di/30	
		wo/30				wo/29		wo/31	
						do/30			
						vr/31			

AFDELING THEOLOGIE

LITURGIE - (code: T1) - € 60,00

prof. Koen Vanhoutte

maandag van 11.00 u. tot 11.50 uur

In deze cursus wordt een algemene inleiding op de liturgiewetenschap voorgesteld. Grote thema's die we behandelen zijn o.a.: de basiselementen van een christelijke liturgie, de spanningsvelden waarin de liturgie zich binnen onze tijd en cultuur bevindt, de Bijbel in de liturgie, de viering van de zondag, de liturgische functies met in het bijzonder de rol van de voorganger, het vieren van de liturgie in de ruimte en in de tijd. We bestuderen ook de liturgieconstitutie Sacrosanctum concilium van Vaticanum II en andere teksten van het leergezag die daarna zijn verschenen. Symboliek en ritueel worden in deze cursus niet behandeld, daar ze als basis zijn opgenomen in de cursus 'Algemene sacramentenleer'.

NIEUW TESTAMENT – Het Johannesevangelie - (code: T2) - € 120,00

prof. Jean Bastiaens

maandag van 14.00 tot 15.50 uur

Op het programma staat de Johanneïsche literatuur.

Allereerst bestuderen we uitvoerig het Johannesevangelie. We onderzoeken de eigenheid ervan, de grote thema's, de verwerking van de overgeleverde tradities, de verwantschap en de verschillen met de Synoptici (Marcus, Matteüs en Lucas) en de bijzondere verwantschap met het Lucasevangelie. We bestuderen ook enkele van de grote teksten uit het evangelie door middel van close reading en literair-historische analyse. We hebben in het bijzonder aandacht voor de markante vrouwen die in het Johannesevangelie steeds op de kruispunten van het evangelie blijken te staan. We staan bovendien stil bij de mogelijk anti-Joodse interpretaties waartoe dit evangelie aanleiding zou kunnen geven.

In een tweede stap lezen we samen de Johannesbrieven die uit dezelfde Johanneïsche school stammen. Vooral de eerste Johannesbrief is een echt pareltje dat ons een groot lezersplezier zal verschaffen.

In een derde stap gaan we dieper in op de Openbaring van Johannes, het laatste boek van de Bijbel. Dit boek stamt niet uit de Johanneïsche school, maar wordt wel toegeschreven aan een zekere Johannes die op Patmos zijn verblijf houdt. Aan het begin van het boek zijn enkele brieven geïntegreerd. We staan stil bij deze fascinerende tekst en proberen er de geheimen aan te ontfutselen door de tekst te situeren tegen zijn historische achtergronden. Ook bekijken we de doorwerking van dit boek in de schitterende tapijten van Angers, waarvan de kartons gemaakt werden door een zekere 'Jean de Bruges'.

De deelnemers aan deze cursus krijgen aan het begin van elk semester een reader met achtergrondteksten en analyses. Deze reader wordt apart betaald.

BIJBELS HEBREEUWS – Deel 2 - (code: T3) - € 60,00

Prof. Hans Debel

dinsdag van 9.00 tot 9.50 uur

De doelstelling van deze vervolgcursus bestaat erin zelfstandig teksten uit het Oude Testament te leren lezen in de Hebreeuwse grondtekst met behulp van de beschikbare werkinstrumenten. In de loop van het jaar worden de verworven basisnoties van de Hebreeuwse grammatica verder uitgediept, vooral wat betreft de paradigmata van het zwakke werkwoord en de syntaxis van de zin. De nadruk ligt evenwel op het ontleden van eenvoudige en – naarmate het jaar vordert – complexere verhalende en poëtische Bijbelteksten. Van studenten wordt verwacht dat zij de lectuur van deze teksten week na week voorbereiden, waarna zij gedurende de les gezamenlijk worden besproken. Het met vrucht beëindigd hebben van de cursus 'Bijbels Hebreeuws – deel 1' of een gelijkwaardige introductie tot de Hebreeuwse taal is een basisvereiste voor deze vervolgcursus; bij twijfel wordt liefst vooraf contact genomen met de docent.

De aanschaf van een Hebreeuwse Bijbeluitgave, grammatica en woordenboek is niet verplicht: tijdens de cursus wordt het nodige studiemateriaal ter beschikking gesteld, terwijl meer gespecialiseerde werkinstrumenten steeds geconsulteerd kunnen worden in de leeszaal van de Seminariebibliotheek. Ook tijdens het openboekexamen aan het einde van de cursus mag van deze werkinstrumenten gebruik worden gemaakt.

OUD TESTAMENT – De poëtische boeken - (code: T4) - € 120,00

prof. Hans Debel

dinsdag van 10.00 u. tot 11.50 uur

Tussen de Pentateuch en de Historische Boeken langs de ene kant, en de Profetische Boeken langs de andere kant, bevindt zich in het Oude Testament het corpus van Poëtische Boeken, dat ook wel wordt aangeduid als 'Psalmen en Wijsheidsliteratuur'. Anders dan deze naam doet vermoeden, gaat het om een vrij beperkte maar erg verscheiden verzameling van Schriftteksten, met naast de Psalmen en de wijsheidsboeken Spreuken en Prediker ook de liefdespoëzie van Hooglied en de existentiële worsteling van Job, die soms tot de wijsheidsliteratuur wordt gerekend maar er in bepaalde opzichten toch aanzienlijk van verschilt. In katholieke Bijbeluitgaven behoren de Wijsheid van Salomo en de Wijsheid van Jezus Sirach – twee boeken die niet in de Hebreeuwse Bijbel voorkomen – evenzeer tot deze afdeling van de Bijbelse canon.

Het doel van dit luik van de driejarige cursus Oude Testament bestaat erin nader kennis te maken met elk van deze boeken, alsook met de onder de profetische literatuur ondergebrachte boeken Klaagliederen en Baruch, die inhoudelijk veeleer bij de Poëtische Boeken aansluiten. Na een proloog omtrent de bestaande Bijbelvertalingen in het Nederlandse taalgebied en een algemene inleiding op de Hebreeuwse poëzie, gaan we gedurende het eerste semester dieper in op de architectuur, groei en inhoud van het Psalter, waarbij ook aandacht zal uitgaan naar de Psalmenrollen die ontdekt werden te Qumran en elders in de woestijn van Judea. Daarop volgt een meer gedetailleerde ontleding van een reeks individuele psalmen, die in seminarievorm zal gebeuren.

Teneinde de inhoudelijke en vormelijke rijkdom van de poëtische literatuur verder te verkennen, bestuderen we tijdens het tweede semester het Hooglied en de Klaagliederen, naast enkele andere, soortgelijke niet-Bijbelse composities. Vervolgens blijven we uitgebreid stilstaan bij de wijsheidsliteratuur van het Oude Israël, in het bijzonder wat betreft de zogenoemde 'crisis van de wijsheid' in de boeken Job en Prediker. Eens te meer zal bij de studie van de ontwikkeling van de wijsheidstraditie het blikveld worden verruimd door dieper in te gaan op het belang van fragmentair bewaarde composities als *4QInstruction (Musal le-Mevin)* voor ons verstaan van de dynamiek van het wijsheidsdenken. Tot slot zullen ook enkele andere wijsheidsteksten uit het corpus aan Dode Zeerollen aan bod komen, zoals *4QZaligsprekingen*, dat ook voor de studie van het Nieuwe Testament van belang is.

FUNDAMENTELE THEOLOGIE - (Code: T5) € 120,00

prof. Stefaan Franco

woensdag en donderdag van 9.00 tot 9.50 uur

De titel van deze cursus suggereert terecht dat de fundamenten van het geloof aan bod komen. Eerst wordt ingegaan op 'geloven' als menselijke grondhouding.

Wat is 'geloven'? Waarop steunt dat? Hoe kun je op vandaag op een verantwoorde en zinnige manier gelovig zijn?

Daarnaast is ook de bijbelse 'openbaring' een fundament van het geloof in specifiek christelijke zin. De bijbel is voor christenen namelijk het 'Woord van God'.

Waarom zeggen wij bijvoorbeeld dat de bijbel 'geïnspireerd' is? Hoe gaat dat in zijn werk? Waarom bestaat de bijbel precies uit die boeken (canon)? Het christelijke geloof wordt tot op vandaag doorgegeven. Wat is 'traditie' en welk belang heeft ze voor de hedendaagse mens? Wat betekent het veelgebruikte woord 'herbronning' eigenlijk? Tenslotte gaan we in op de vraag naar de 'dogma's'. Wat wordt daarmee bedoeld? Welke rol spelen dogma's in de kerk en wat is de plaats van het leergezag?

De cursus wil deze grondwoorden in het christelijke geloof verhelderen en verantwoorden voor de hedendaagse gelovige.

SACRAMENTENLEER – Sacrament van boete en verzoening - (code: T6) - € 60,00

prof. Stefaan Franco

1ste sem. woensdag van 10.00 tot 11.50 uur

We vertrekken van een analyse van de crisis die 'de biecht' doormaakt. In een antropologische benadering staan we stil bij symbolen en mythen van het kwaad, bij meerdere types van schuldbeleving maar ook bij de symboliek van de verlossing en de niet evidente weg naar vergeving en verzoening. Daarop sluit een theologische benadering aan waarin we vertrouwdheid opbouwen met de bijbels-christelijke noties 'zonde', 'vergeving', 'boete' en 'verzoening'. In het historisch deel bespreken we de ingrijpende veranderingen die de vormgeving van het boetesacrament in de loop van de kerkgeschiedenis heeft ondergaan. We eindigen met de voorstelling van een ontwerp voor de huidige liturgische pastoraal rond verzoening en boete in onze kerk.

SACRAMENTENLEER – Sacrament van de ziekenzalving - (code: T7) - € 60,00

prof. Stefaan Franco

2de sem. woensdag van 10.00 tot 11.50 uur

De cursus over de ziekenzalving besteedt aandacht aan een antropologische benadering van ziek-zijn en genezen. We verdiepen ons ook in de christelijke visie op het lijden. Vervolgens bestuderen we de passage uit het slot van de Jakobusbrief (Jak 5, 13-18) die een grote rol heeft gespeeld in het totstandkomen van de ziekenzalving. Ook de lotgevallen van de ziekenzalving doorheen de tijden wordt besproken. Vooral de verschuiving in de richting van het 'sacrament van de stervenden' valt daarbij sterk op. We vragen ons verder af welke vernieuwing Vaticanum II voor dit sacrament gewenst heeft en welke liturgische orde van dienst heden ten dage voorligt. Ook actuele vragen over de bedienaar van de ziekenzalving en de zegening van stervenden komen uitdrukkelijk aan bod.

SPIRITUALITEIT - (code: T8) - € 60,00

prof. Dirk Boone

1ste sem. donderdag van 10.00 tot 11.50 uur

Mint de minne

Jan van Ruusbroec als gids op de weg van de Godsontmoeting.

Een inleiding in het werk van de 'grootmeester van de Westerse mystiek' Jan van Ruusbroec (1293 – 1381). Enkele van zijn belangrijkste teksten worden gelezen en becommentarieerd. Via Ruusbroec worden thema's van de christelijke spiritualiteit en mystiek besproken, bv. het christelijk persoonsbegrip en mensbeeld, de scheiding tussen theologie en spiritualiteit vanaf de hoge middeleeuwen, God ervaren, het trinitarisch karakter van de Godservaring, Jezus navolgen, de omvormende weg van de liefde, het eigene van het christelijk gebed, meditatie en contemplatie, deugden en bekeringen, troost en troosteloosheid, de beleving van de eucharistie, de vruchtbaarheid van de 'minnende mens'. We maken ook enkele uitstapjes naar andere geestelijke schrijvers (m/v).

DOGMATIEK – Christologie - (code: T9) € 120,00

prof. Stefaan Franco

1ste sem. donderdag van 16.45 tot 18.35 uur

2de sem. donderdag van 10.00 tot 11.50 uur

Het christelijk geloof staat of valt met de belijdenis 'Jezus is de Christus. Hij is de Zoon van God en de Redder van de mensen'. Christo-logie - het woord zegt het zelf – is de systematische bezinning op de betekenis van die belijdenis.

In deze cursus komen de drie grote vragen uit de christologie aan bod.

Eerst de historische vraag: wie was Jezus van Nazaret, wat weten we van Hem en wat weten we niet? Veel aandacht gaat daarin ook naar de kwestie van de verrijzenis.

Dan volgt de theologische vraag: waarom belijden wij dat Hij de Zoon van God is en wat betekent dat? Hier bestuderen we o.a. de totstandkoming en de betekenis van het zogenaamde 'christologisch dogma'.

Ten slotte is er de soteriologische vraag: in welke zin kunnen wij zeggen dat Jezus Christus onze Redder is? We proberen een actueel antwoord te geven op deze vragen.

Aanbevolen lectuur: G. Lohfink, Jezus van Nazaret. Wat wou Hij? Wie was Hij?, Carmelitana, Gent, 2014 en de drie Jezusboeken van paus Benedictus XVI.

MORAALTHEOLOGIE - (code: T10) - € 120,00

prof. Philippe Hallein

vrijdag van 9.00 tot 10.50 uur

1.1 Geschiedenis van de moraaltheologie (eerste semester)

In dit eerste deel van de cursus overlopen we de geschiedenis van de moraaltheologie. We starten met de kerkvaders en concentreren ons in het bijzonder op Augustinus en zijn visie op morele vraagstukken. Ook het middeleeuwse morele denken wordt geanalyseerd, waarbij de rol van het geweten bij Thomas van Aquino bijzondere aandacht krijgt. Daarna bespreken we de invloed van Willem van Ockham, Luther, de school van Salamanca, de jezuïeten en het jansenisme op het moraaltheologisch denken. Een bijzondere uitwerking in de cursus krijgt Alfonso Maria de' Liguori met zijn equiprobabilisme en het denken van John Henry Newman. Om de overgang naar de twintigste eeuw te maken worden ook de invloeden uit het humanisme en de Verlichting besproken. Het Tweede Vaticaans Concilie krijgt bijzondere aandacht omdat het probeert om het moraaltheologische denken tot een synthese te brengen. Ter afronding bekijken we welke richting(en) de moraaltheologie uitgaat aan het begin van de 21ste eeuw.

1.2 Fundamenten van de moraaltheologie (tweede semester)

In dit deel van de cursus behandelen we enkele belangrijke thema's die aan de grondslag liggen van een moraaltheologisch denkkader. We bekijken van naderbij wat ons helpt om goed te handelen na een gewetensvol oordeel. De fundamenten van de moraaltheologie komen aan bod: het Bijbelse ethos, de menselijke vrijheid, de morele norm, zonde en vergeving, de deugdenleer, de morele wet, de natuurwet, het geweten, de rol van het magisterium, ... Er is een specifieke aandacht voor de encycliek Veritatis splendor van Johannes Paulus II.

KERKELIJK RECHT - (code: T11) - € 60,00

Prof. Patrick Degrieck

vrijdag van 11.00 tot 11.50 uur

De cursus bevat twee grote delen. Vooreerst de kerkelijke instellingen en ten tweede de verkondigingstaak van de kerk.

Het thema 'Kerkelijke instellingen' gaat eigenlijk over de structuur en ordening van de kerk. Er is de universele kerk en het hoogste gezag, maar er is ook het bisdom waarbinnen de kerk zich realiseert. De particuliere kerk realiseert zich in elk bisdom. Een bisdom is normaal territoriaal bepaald, maar kan ook personeel zijn. In essentie gaat het om een deel van het Volk Gods, verzameld rond de bisschop. De bisschop heeft rond zich zijn medewerkers en vooral de parochies vormen de basis voor het organiseren van de pastoraal en het kerkgebeuren.

Een tweede thema betreft de verkondigingstaak van de kerk, ook wel eens de leertaak genoemd. Belangrijke items in dit verband zijn o.a. alles wat met catechese te maken heeft, de missieactiviteit van de kerk, opvoeding, onderwijs, scholen en de universiteiten. Tenslotte zijn er ook nog de sociale communicatiemedia en in het bijzonder de boeken.

KERKGESCHIEDENIS – Nieuwe Tijd - (code: T12) € 90,00

prof. Kurt Priem

1ste sem. vrijdag van 14.30 tot 16.20 uur

2de sem. vrijdag van 14.30 tot 15.20 uur

In de chronologische benadering van het vak kerkgeschiedenis is dit jaar de Nieuwe Tijd aan de beurt. Na een schets van de Kerk in de late middeleeuwen worden eerst de renaissance en het humanisme behandeld. Daarna komen de reformatie (Luther, Calvijn, anglicanisme) en de contrareformatie (concilie van Trente, katholieke hervorming) aan bod. Vervolgens behandelen we de religieuze tolerantie en de missie in de Nieuwe Wereld. De cursus besluit met de oosterse kerken en de verhouding tussen het christendom en de islam.

PASTORAALTHEOLOGIE - (code: T13) - € 60,00

prof. Philippe Hallein

2de sem. dinsdag van 16.45 tot 18.35 uur

De cursus "Pastoraal in de parochie" focust op het unieke gegeven dat het kerkelijke landschap sinds eeuwen verkaveld is in een netwerk van parochies. Wat is het wezen van de parochie? Wat is de eigen plaats van de parochie in de Kerk? Wat is de rol van de pastoor? Hoewel hij de eindverantwoordelijke is, heeft hij een schare van medewerkers, vrijwilligers en vrijgestelden. Wat is hun inbreng, hun statuut? We gaan op zoek naar pistes om toekomstgerichte parochies uit te bouwen. We verkennen de visie op parochiepastoraal (pastorale eenheden) zoals die in ons bisdom ontvouwd wordt.

AFDELING FILOSOFIE

METAFYSICA - (code: F1) - € 60,00

prof. Ignace Verhack

1ste sem. maandag van 13.30 tot 15.20 uur

De metafysica of zijnsleer beoogt de ultieme wijsgerige bezinning op de totale werkelijkheid. Zij behandelt de zijnsvraag (het zijn en de zijnden), de zijnseigenschappen en de zoektocht naar een absoluut verklarend principe. Een inleidend hoofdstuk omschrijft de problematiek en de eigenheid van het metafysisch denken. Verder wordt uitvoerig aandacht besteed aan de klassieke Aristotelisch-Thomistische leer van het zijn: de analogie van het zijn, de transcendentale eigenschappen ervan, de hylemorfische structuur van de werkelijkheid en de causaliteit. Vervolgens komen enkele aspecten van moderne en hedendaagse metafysische problematiek aan bod met name de wijsbegeerte van I. Kant, de fenomenologische ontologie van J.P. Sartre en het ontologisch onderscheid van M. Heidegger.

INLEIDING IN DE FILOSOFIE - (code: F2) - € 60,00

prof. Henk Laridon

dinsdag van 9.00 tot 9.50 uur

Het eerste deel van deze cursus wil ons in de filosofie inleiden. Filosofie is helemaal in. Getuige daarvan zijn de talrijke 'filosofische' boeken en cursussen. Maar wat is filosofie? Met wat laat filosofie zich in? Wat mag je van filosofie verwachten? We pogen deze vragen te beantwoorden. Het tweede deel wil een filosofisch nadenken zijn over geloof, atheïsme en theïsme. Na een benadering van het fenomeen 'geloven in', proberen we het atheïsme te omschrijven. Waarom gelooft iemand niet in God? Wat is de waarde van zo'n houding? Wat zijn de leemtes? Daarna benaderen we de theïstische houding. Wat betekent het te geloven in een levensnabije God? Tenslotte wordt de vraag gesteld of je als gelovige wel kunt filosoferen.

GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE – Oudheid - (code: F3) - € 60,00

prof. Henk Laridon

1ste sem. dinsdag van 10.00 tot 11.50 uur

De westerse filosofie laat men aanvangen in de 7de-6de eeuw voor Christus. Thales van Milete (omstreeks 550 voor Christus) wordt aanzien als de eerste filosoof. Dit semester willen we de antieke filosofie bestuderen. Na een voorstelling van de presocratici en de sofisten, belichten we het denken van Socrates, Plato en Aristoteles. Vervolgens bespreken we de hellenistische filosofie: de stoa, het epicurisme en het scepticisme. In een laatste hoofdstuk behandelen we het neoplatonisme (Plotinos). Van al deze richtingen en filosofen worden de kerngedachten voorgesteld.

GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE – Nieuwe Tijd - (code: F4) - € 60,00

prof. Henk Laridon

2de sem. dinsdag van 10.00 tot 11.50 uur

De 'Nieuwe Tijd' of de 'moderne tijden' liggen tussen de Middeleeuwen en de hedendaagse tijd. Maar zowel over het begin als over het einde van die periode bestaat geen eensgezindheid. Wij beginnen met een schets van Renaissance en Humanisme, met als type-figuur Michel de Montaigne. Van Angelsaksische kant verdient vooral Francis Bacon de aandacht. Met Descartes en Spinoza zijn we duidelijk in de 'moderniteit'. Hun denken krijgt in deze cursus veel aandacht. De Engelse 'empiristen' (Locke, Hume) komen even aan bod. De cursus loopt uit op een algemene inleiding op de Verlichting, met bijzondere aandacht voor I. Kant.

ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE - (code: F5) - € 60,00

prof. Karine Depuydt

*1ste sem. (A week) woensdag van 10.00 tot 11.50 uur
en van 13.45 tot 15.35 uur*

(A week: 28/09 – 19/10 – 23/11 – 14/12)

In de cursus ontwikkelingspsychologie volgen we de levenslange veranderingen die de menselijke persoonlijkheid meemaakt van vóór de geboorte doorheen de kinderjaren, de puberteit, de adolescentie, de jongvolwassenheid, de middelbare leeftijd tot aan de laatste levensperiode. Over de laatste levensperiode gebeurt de laatste jaren veel onderzoek.

Na een overzicht van enkele ontwikkelingstheorieën worden de opeenvolgende perioden in de menselijke ontwikkeling toegelicht aan de hand van wetenschappelijke onderzoeksgegevens. De bijzondere aandacht gaat naar de cognitieve, de affectieve en de psychosociale ontwikkeling van de persoonlijkheid

SOCIALE PSYCHOLOGIE - (code: F6) - € 60,00

prof. Karine Depuydt

*2de sem. (A week) woensdag van 10.00 tot 11.50 uur
en van 13.45 tot 15.35 uur*

In de sociale psychologie bestuderen we de invloed en het effect van de sociale omgeving en sociale fenomenen op de waarneming, het denken en het gedrag van de mens.

De cursus behandelt achtereenvolgens de beeldvorming en de kennis van andere mensen (de sociale perceptie en sociale cognitie), de beeldvorming en kennis van zichzelf (de zelfperceptie en het zelfbeeld), de manier waarop en de sterkte waarmee omgevingsfactoren en groepsverwachtingen onze gedachten, gevoelens en gedragingen beïnvloeden. Daarbij gaat de aandacht naar het conformeren met de omgeving, de attitudes tegenover mensen en gebeurtenissen en de psychologische processen die spelen in de inter-persoonlijke en sociale interacties.

KUNSTGESCHIEDENIS - (code: F7) - € 60,00

prof. Jean-Luc Meulemeester

1ste sem. woensdag van 17.00 u. tot 18.30 u.

Op weg naar kerstmis. In deze cursus 'Op weg naar kerstmis' proberen we een overzicht te geven van de iconografie en symboliek in de westerse kunst door de eeuwen heen van het kerstgebeuren. De cursus zal enkele thema's behandelen zoals de annunciatie, de visitatie, de eigenlijke geboorte, de aanbidding van de herders en de drie wijzen, de presentatie in de tempel en de besnijdenis van de Heer. Hierbij wordt vertrokken van de Bijbelse teksten, maar ook de apocriefe teksten en andere bronnen zullen worden vermeld. Uiteraard komen tussendoor ook de volkse gebruiken aan bod. En verder het ontstaan van de kerststal, van driekoningenstoeten, van het bakken van pannenkoeken, van de kerstboom, ...

LOGICA / WETENSCHAPSFILOSOFIE - (code: F8) - € 60,00

prof. Henk Laridon

1ste sem. (B week) woensdag van 9.00 tot 11.50 uur

(B week: 14 & 21/09 – 05, 12 & 26/10 – 09, 16 & 30/11 – 07/12)

De logica wil nagaan of een bewering of redenering geldig, juist geformuleerd is. In een eerste deel leren we de verschillende, veel in het spreken voorkomende soorten drogredenen ontmaskeren.

In een tweede deel behandelen we de traditionele niet-geformaliseerde logica. Bedoeling is om een syllogisme op zijn geldigheid te kunnen ontleden. Wekelijkse oefeningen helpen hierbij.

Wetenschapsfilosofie is een recente filosofische discipline. Belangrijke thema's zijn: wat is wetenschap?, hoe evolueert wetenschap, kan wetenschap waarde vrij zijn?, bestaat er objectiviteit?

In deze cursus stellen we een aantal wetenschapsfilosofen voor: R. Carnap (het logisch-empirisme van de Wiener Kreis), L. Wittgenstein, het kritisch-rationalisme van K. Popper, het wetenschapsmodel van Th. Kuhn, de rationele onderzoeksparadigma's van I. Lakatos en het theoretische pluralisme van P. Feyerabend.

ECONOMIE - (code: F9) - € 60,00

prof. Dirk Pype

1ste sem. donderdag van 10.00 tot 11.50 uur

De impact van de economie op het leven van de mensen is onmiskenbaar. In deze cursus maken we kennis met de fundamentele begrippen van de economische wetenschap.

INLEIDING IN DE BIJBEL - (code: F10) - € 120,00

prof. Patrick Degrieck

vrijdag van 9.00 tot 10.50 uur

De cursus 'inleiding in de Schrift' bestaat uit twee delen : de inleiding in het O.T en het N.T.

Dit academiejaar staat de inleiding op het N.T. op het programma. We staan stil bij de achtergronden, methoden en hulpmiddelen om dat N.T te leren lezen.

Tot de achtergrond behoren bv. de leefwereld en het ontstaan van het Nieuwe Testament. Wie schreef er wat, waar, waarom? Er is uiteraard de vraag naar het onderscheid tussen de zogenaamde canonieke en apocriefe boeken.

De bijbelstudie op zich kent ook haar eigen geschiedenis. Tenslotte is een belangrijke vraag hoe wij met de verworven inzichten kunnen blijven spreken over het 'Woord van God'? Of zijn de hedendaagse inzichten misschien noodzakelijk om deze 'mensenwoorden' toch uit Gods handen te ontvangen?

WERELDGODSDIENSTEN – jodendom - (Code: F11) - € 60,00

prof. Inge Cordemans *1ste* sem. op volgende vrijdagen van 13.30 tot 16.20 uur:

16 & 30/09 – 14, 21 & 28/10 – 4, 11 & 25/11

Na een historisch overzicht vanaf het ontstaan van het jodendom tot vandaag, komen heel wat aspecten van het joodse geloof ter sprake. We hebben aandacht voor de heilige geschriften, de joodse godsbeelden, de aspecten van de eredienst en de joodse feesten. Tussendoor maken we via tekststudie kennis met enkele grote joodse schrijvers en denkers.

WERELDGODSDIENSTEN – hindoeïsme en boeddhisme - (Code: F12) - € 60,00

prof. Inge Cordemans *2de* sem. op nog te bepalen *vrijdagen van 13.30 tot 16.20 uur*

In deze cursus maken we kennis met de complexe wereld van de Oosterse religies. We gaan dieper in op de vedische en andere geschriften, de ontwikkelingen binnen het hindoeïsme, de belangrijkste geloofspunten, de cultus en de rituelen en de levensregels die het hindoeïsme voorschrijft. Bij de studie van het boeddhisme leren we de drie juwelen van deze levensbeschouwing kennen: de figuur van de Boeddha, de Dharma of de leer en de Sangha of de gemeenschap. Daarnaast hebben we ook aandacht voor de ontwikkeling van het boeddhisme. Een kritische studie van het Oosterse reïncarnatiedenken maakt de overgang in de cursus tussen het hindoeïsme en boeddhisme.

MORAALFILOSOFIE - (code: F13) - €60,00

prof. Bert Vanderhaegen

2de sem. maandag van 13.30 tot 15.20 uur

De moraalfilosofie bestudeert volgens een wijsgerige methode het zedelijk aspect van het menselijk handelen. Kan men filosofisch verklaren hoe de mens moet handelen en waarom? Na een inleidend hoofdstuk over een aantal aspecten en problemen van de ethiek volgend drie delen.

Deel 1 beschrijft de moderne moraalfilosofie als historisch gegroeid uit de dialectiek tussen de objectivistische en de subjectivistische ethische reflectie. Komen hier aan bod: het rationeel eudemonisme bij Aristoteles, de formele plichtsethiek van I. Kant, de dialectische moraal van K. Marx en de waarde-ethiek van M. Scheler.

Deel 2 bespreekt enkele hoofdproblemen van de algemene moraalfilosofie, o.m. de morele ervaring, de vrijheid en het geweten, de norm van de zedelijkheid, deugd en geluk.

Deel 3 behandelt de vraag naar moraal en godsbevestiging.

LITERATUUR EN LEVENSBESCHOUWING - (code: F14) - € 60,00

prof. Jan Parmentier

2de sem. donderdag van 10.00 tot 11.50 uur

De jezuïet Marc De la Marche, schrijft:

Eric-Emmanuel Schmitt is echt een man van deze tijd. Hij werd geboren in 1960 te Lyon in Frankrijk en woont sinds enkele jaren in Brussel. Hij is helemaal geen 'spiritueel' schrijver in de gewone betekenis van het woord. Hij is filosoof van opleiding en was jarenlang professor filosofie aan de Sorbonne te Parijs. Maar hij is op de eerste plaats een groot dramaturg. Zijn boeken, waaronder 'De cyclus van het onzichtbare', werden in meer dan 25 talen vertaald.

Eric-Emmanuel Schmitt groeide op, zoals hij het zelf zegt in een interview in De Morgen, 'in een volstrekt atheïstisch milieu. Toen ik filosofie ging studeren werd ik agnosticus en dat ben ik in feite nog altijd. Ik weet niet, maar ik geloof. Ik weet niet of God bestaat, maar ik geloof wel dat Hij bestaat. Dat geloof is ontstaan op mijn 29ste, toen ik verdwaalde in de Sahara, zonder eten of drinken, en een sublieme nacht onder de sterren doorbracht. Verloren in de woestijn maakt hij een mystieke ervaring mee. 'God komt op bezoek', zegt hij in de eenvoudige taal van de kleine Oscar.

Het verandert hem. Hij gelooft. Maar hij is er voor gegeneerd. Gelovig zijn kan niet in zijn milieu. Godsdienst is dwaasheid. Is definitief voorbij. Daar heeft elke verstandige mens mee afgerekend. Zo had ook hij gedacht.

Dus gaat hij na zijn woestijnervaring de grote teksten van de godsdiensten lezen en bestuderen: boeddhisme, islam, jodendom. Als laatste leest hij op één avond de vier evangeliën. Hij wordt er ten diepste door ontroerd. Sindsdien voelt hij zich dicht bij het christendom en gelooft hij in de incarnatie en in de verrijzenis.

We lezen samen enkele van zijn werken.

POLITIEKE EN SOCIALE VRAAGSTUKKEN - (code: F15) - € 60,00

prof. Mark Vande Voorde

2de sem. dinsdag van 13.30 tot 14.20 uur

Het is de bedoeling dat de studenten in staat zijn

- 1) de voor- en nadelen van verschillende politieke en sociale systemen weer te geven;
- 2) de menselijke en sociale impact van politieke en sociale systemen in te schatten;
- 3) op een zelfstandige en kritische wijze de (historische) argumenten over de relatie kerk en staat te kennen en in de hedendaagse context correct toe te passen.

Methode: eigen geschreven cursus, ex cathedra doceren, vraaggesprek met de studenten.